

زیست‌داروها یا **داروهای بیولوژیک** (به انگلیسی: Biopharmaceutical) داروهایی هستند که از منابع زیستی گرفته شده باشند. واکسن، خون و فراورده‌های آن، یاخته‌های سوماتیک، آلژن‌ها، بافت‌های زیستی و پروتئین‌های نوترکیب‌کننده شناخته‌شده‌ترین انواع زیست‌داروها به‌شمار می‌روند.^[۱]

این دسته از داروها که از داروهای سنتز شده شیمیایی متمایز هستند، مبتنی بر پروتئین مشتق شده از سلول‌های زندهٔ کشت شده در آزمایشگاه هستند. زیست‌داروها توسط تزریق یا داخل وریدی (IV) وارد بدن می‌شوند. با ظهور تکنیک‌های بیولوژیک مولکولی مدرن و به روز استفاده از آن‌ها در طب در دههٔ گذشته فوق‌العاده افزایش یافته‌است، اگرچه از زیست‌داروها برای درمان بیماری بیش از ۱۰۰ سال استفاده شده‌است.

زیست‌داروها متفاوت از داروهای سیستمیک سنتی که بر کل سیستم ایمنی بدن تأثیر می‌گذارند هستند، بیولوژیک‌ها قسمت‌های خاصی از دستگاه ایمنی بدن را هدف قرار می‌دهد.^[۲]

تحقیق و توسعهٔ سرمایه‌گذاری در داروهای جدید در صنعت بیولوژیک ۶۵٫۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ بود. چند نمونه از داروهای بیولوژیک ساخته شده با تکنولوژی دی ان ای نوترکیب عبارتند از:

USAN/INN	نام تجاری	بیماری	فناوری	مکانیسم اثر
آبیتاسپت	Orencia	آرتریت روماتوئید	پادتن CTLA-4 پروتئین فیوژن	لنفوسیت تی (T)
آدالیمومب	Humira و CinnoRA	آرتریت روماتوئید، اسپوندیلیت انکیلوزان، ورم مفاصل پسوریاتیک، پسوریازیس، کرون (بیماری)	پادتن تک‌تیره	آنتاگونیست (بیوشیمی) عامل نکروز تومور آلفا (TNF)
alefacept	Amevive	پلاک مزمن پسوریازیس	پادتن G1 پروتئین فیوژن	به طور کامل مشخص نیست
اریتروپوئیتین	Epogen	کم خونی ناشی از شیمی درمانی سرطان، نارسایی مزمن کلیه و غیره.	پروتئین نو ترکیب	تحریک تولید سلول‌های قرمز خون
اتانرسپت	Enbrel و Altebrel	آرتریت روماتوئید، اسپوندیلیت انکیلوزان، ورم مفاصل پسوریاتیک، پسوریازیس	گیرنده پروتئین نو ترکیب انسانی-TNF	آنتاگونیست TNF
اینفلیکسیماب	Remicade	آرتریت روماتوئید، اسپوندیلیت انکیلوزان، ورم مفاصل پسوریاتیک، پسوریازیس، کولیت زخمی، کرون (بیماری)	آنتی‌بادی مونوکلونال	آنتاگونیست TNF
ترازتوزوماب	Herceptin	سرطان پستان	آنتی‌بادی مونوکلونال انسانی	آنتاگونیست HER2/neu (erbB2)
اوستکیناماب	Stelara	پسوریازیس	آنتی‌بادی مونوکلونال انسانی	آنتاگونیست IL-12 و IL-23
denileukin diftitox	Ontak	لنفوم پوستی سلول T (CTCL)	سم دیفتری پروتئین مهندسی ترکیب اینترلوکین ۲ و سم دیفتری	جذب گیرنده اینترلوکین ۲
گولیموماب	Simponi	آرتریت روماتوئید، ورم مفاصل پسوریاتیک، اسپوندیلیت انکیلوزان، کرون (بیماری)، پسوریازیس	پادتن تک‌تیره	آنتاگونیست TNF

[۱]

تولید داروهای بیولوژیک در ایران

هم‌اکنون تعداد محصولاتی که با فرایند بیوتکنولوژی در ایران تولید می‌شود حدود ۱۵ محصول است. حدود ۸ شرکت دارویی ایرانی با فناوری بیوتکنولوژی محصولات دارویی تولید و به بازار دارویی کشور عرضه می‌کنند. بیشتر فراورده‌های بیوتکنولوژیک که در بازار دارویی ایران وجود دارد از طریق تحقیقات شرکت‌های دانش بنیان ساخته شده‌است.^[۳]

منابع

۱. <http://en.wikipedia.org/wiki/Biopharmaceutical>

۳. «نسخه آرشیو شده» (<https://web.archive.org/web/20141101061737/http://vimb.ir/News/Vie/w/791>). بایگانی شده از اصلی (<http://vimb.ir/News/View/791>) در ۱ نوامبر ۲۰۱۴. دریافت شده در ۲۴ اکتبر ۲۰۱۴.

■ ویکی‌پدیای انگلیسی (<https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Biopharmaceutical&oldid=629296713>)

برگرفته از «<https://fa.wikipedia.org/w/index.php?title=زیست‌دارو&oldid=32092573>»

این صفحه آخرین بار در ۱۴ مه ۲۰۲۱ ساعت ۲۱:۱۱ ویرایش شده است.

همه نوشته‌ها تحت مجوز Creative Commons Attribution/Share-Alike در دسترس است؛ برای جزئیات بیشتر شرایط استفاده را بخوانید.
ویکی‌پدیا® علامتی تجاری متعلق به سازمان غیرانتفاعی بنیاد ویکی‌مدیا است.